

Nå er det vanlige folk sin tur

Taler

Bjørnar Skjæran

Dato

17 april 2021

Omstendigheter

Arbeiderpartiets landsmøte

1 Kjære landsmøte.

Jeg må få begynne med å takke for tilliten.

5 Jeg skal bruke all min energi og all min kraft på å bidra til at vi får ei Arbeiderpartileda regjering med Jonas som statsminister.

Valget i år kan, strengt tatt, kokes ned til ett eneste spørsmål. Hvem sin tur er det?

10

Eller -- hvem er de som skal styre Norge til for. Det er det det står om.

Skal vi ha fire år til hvor det er de på toppen som alltid prioriteres, eller skal det nå være vanlige folk sin tur. Det er det det står om.

15

Pandemien har vist oss hvor avhengige vi er av at folk går på jobb. For at vi skal være trygge for helsa, for at ungene skal få skolegang, for at hjulene i samfunnet skal gå rundt. At kvinnfolka og mannfolka på gulvet gjør jobben.

20 Tenk på de som jobber i butikken din. De som smiler til oss bak et pleksiglass, som vi det siste året er blitt vant til å se med antibac og en klut bak kassaapparatet.

25 I en episode av NRK-programmet Innafor fulgte vi mange unge mennesker gjennom 100 dager av covid 19-pandemien.

Der møtte vi ho Ylva på 22 år som jobber på KIWI. Som var bekymra for å

smitte andre.

30

De som jobber i butikk er blant de som har størst sjanse for å bli smitta, men som har dårligst pensjon, fordi så mange jobber deltid. Pensjon fra første krone handler om nettopp dem. Det er de det står om.

35 Eller guttene og jentene som jobber i hotell og restaurant Som har risikert helsa si på jobb og mista inntekt når de har vært permittert. De var altså ikke verdige til å få feriepenger.

40 Regjeringa gjorde som vi har sett dem gjøre gang etter gang og som jo er en tradisjon for Høyre. De er mot ordninger som hjelper vanlige folk, men snur og stemmer for etter at vi har stablet flertall for å ordne opp.

Norske bønder har holdt matproduksjonen i gang under pandemien, mange er i ferd med å gi opp. Unge mennesker som har satsa stort fordi de ønsker å
45 produsere mat, det mest meningsfulle du kan holde på med, fordi inntektsgapet i forhold til alle oss andre er blitt altfor stort. Hadde de vært fagorganisert, hadde vi kalt det sosial dumping. Det her må vi ta tak i.

50 Eller tenk på alle de fantastiske folkene i helsetjenesten vår. De vi klappa for i begynnelsen av pandemien. De har slitt ekstra fordi Regjeringa svikta allerede før korona.

Vi var ikke godt nok forberedt. Det var ikke bygd opp nok intensivkapasitet.

55 Vi manglet smittevernutstyr. Selvsagt fortjener de ansatte applaus, men de fortjener jo også ei lønn å leve av. Hele, faste stillinger. Det er det det handler om.

60 Til tross for at en pandemi var øverst på listen over sannsynlige og alvorlige trusler mot samfunnet vårt, klarte ikke Erna Solberg og hennes statsråder med ansvar for justis og beredskap å forberede landet vårt.

Og det til tross for at Høyre gikk til valg på en kraftig styrking av beredskapen. Den skulle jo bli så mye, mye bedre.

65

Men Høyre sine nye idéer og bedre løsninger har på dette området handlet om

stadig nye justisministre uten løsninger. Statsministeren ville kanskje ikke brukt akkurat de ordene, men vi ville helt sikkert ikke brukt akkurat de
70 justisministrene. Norge var uansett ikke klar for den pandemien som kom på Høyre sin vakt. De prioriterte ikke vår felles helsetjeneste.

De privatiserte den og de kuttet i den.

75 Gode partivenner,

Kvinnfolka i omsorgstjenestene fortjener et løft. Med hele, faste stillinger.

80 Det våre ordførere jobber så hardt for å få til. Fordi det betyr alt. Alt for de som skal leve av jobben sin. For å slippe å leve med en telefon du aldri kan skru av fordi du ikke har råd til å takke nei til vakter. Og for å kunne gå i banken som alle andre og be om lån til å kjøpe deg en leilighet eller et hus til familien.

85 Og så er det viktig for brukerne som vil få bedre kvalitet og færre å forholde seg til. Om vi får regjeringsmakt, skal vi ta et krafttak for alltid.

For heller ikke her har regjeringen levert noen nye ideer, bare dårlige løsninger. De store initiativene de har tatt på egenhånd er tiltak som hjelper de på toppen. Mer enn 30 milliarder i skatte- og avgiftskutt -- mest til de som har mest fra før.

90

Resultatet er selvsagt velferdskutt til vanlige folk. Bare husk på hvordan regjeringen tok ned tilbudet til barn og unge som sliter psykisk i skolen.

95 Eller skolefrukten som forsvant, og at eldre på sykehjem ble ribbet for kulturtilbudet sitt.

At feriepengene til arbeidsløse ble fjernet. Eller de uføre som mistet barnetillegget.

100 Tenk -- de gjorde det!

Folk som pendler på arbeid, eller må bo borte, er straffet i flere omganger. Unger med skjeve tenner og dårlig syn er bare de siste usosiale kuttene i ei lang rekke.

105

Kjære landsmøte,

110 Vanlige folk har fått dyrere barnehager og stadig nye avgifter, mens Høyre sine sponsorer har fått skattekutt i millionklassen.

Det er grunnleggende urettferdig. Og det må ta slutt!

115 Om vi vinner valget, er det ikke lenger de på toppen sin tur. Da er det vanlige folk sin tur.

Det er de det skal handle om, fra i dag, fram til valget, og gjennom hele neste periode!

120 Vi hørte alle Jonas snakke om hvordan vi skal ta tak i arbeidslivet. Skape flere arbeidsplasser. Hele, faste og trygge jobber. Og det er så viktig, fordi den mest effektive måten vi kan utjevne forskjeller og skape et mer rettferdig samfunn på, er gjennom å ha et bunnseriøst arbeidsliv med plass til alle.

125 Regjeringen mener ikke det. Noe av det første høyreregjeringa gjorde var å svekke arbeidsmiljøloven og arbeidsfolk sine rettigheter. De har gjort det dyrere å være organisert, og de har privatisert med stor iver, mot arbeidsfolk sin vilje.

130 Vi skal rydde opp. Og vi skal gjøre mer enn det. Vi skal ha et skikkelig løft for arbeidsfolk på gulvet.

Og det starter med å gi de som går yrkesfag på videregående den respekten de fortjener.

135 De som skal være dyktige fagarbeidere i framtida. Høyreregjeringa sitt svar på mangel på lære plasser er at de skal ha læretida i skolen. Som om du kan bli en god helsefagarbeider, tømrer, elektriker, rørlegger eller barne- og ungdomsarbeider bare ved å sitte på skolebenken. Det er respektløst. Respektløst overfor den høye kompetansen som kreves for å lykkes i disse
140 yrkene, og respektløst overfor ungdommene som avspises med en halv utdanning.

Vi kan ikke ha det sånn. Vi tilbyr jo ikke bare de to første årene på studiespesialiserende.

Og vi bruker store ressurser på at folk får studere gratis. Det er viktige satsinger som gir store muligheter. Det er selvsagt ikke greit at du ikke får fullføre utdannelsen din om du velger yrkesfag. Ikke fordi du ikke er god nok. Ikke fordi
150 du ikke møter opp. Men fordi det bare tilbys en halv utdanning. Dette kan ikke fortsette. Vi må fikse det!

Arbeiderpartiet skal innføre en læreplassgaranti. Hvis ikke kommuner, sykehus og næringsliv stiller med læreplasser så bør heller ikke skolene tilby fagene. Vi
155 kan ikke være bekjent av å stille med en halv utdanning. Vi skal gi ett krystallklart løfte til guttene og jentene på yrkesfag: Vi garanterer at når du er kvalifisert, så venter det en læreplass i andre enden.

Til arbeids- og næringslivet har vi to beskjeder. Den første er at vi skal stille opp.
160 Med lærlingetilskudd, med oppfølging og som god samarbeidspartner.

Den andre beskjeden er at vi skal stille krav. Om at arbeidslivet stiller opp med de læreplassene som trengs.

165 Vi har, og skal fortsette å ha, verdens beste fagarbeidere. Nå må det bli slutt på at vi aksepterer høyere frafall og færre muligheter til ungdommene på yrkesfag.

Det er de det handler om.

170 Gode partivenner.

Når vi er ute av krisen som pandemien har skapt, vil klimakrisen være like sterkt til stede.

175 Og vi vil leve i kontinuerlig omstilling det neste tiåret fordi vi skal mer enn halvere utslippene.

Men for Arbeiderpartiet vil det aldri holde bare å ha en klimapolitikk som kutter utslipp. Vi må ha en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper
180 arbeidsplasser. Slik at vi kommer gjennom det grønne skiftet med arbeid til alle og verdiskapinga i behold. Slik at vi har råd til å styrke velferdsstaten i hele landet.

185 Det er ikke noe mål i seg selv at klimapolitikken skal gjøre vondt. Poenget er at den skal virke. Og så den må samle oppslutning. Du får ikke gjennomført politikk om folk ikke blir med på den.

Når vi skal halvere ferjeprisene og finansiere nye, grønne ferjer får vi både
190 utslippskutt og vi gjør livet bedre for vanlige folk langs kysten og fjordene. For det er urettferdig om kostnadene bare skal veltes over på kystbefolkninga. Og det svekker oppslutninga om klimakampen når folk må slutte i jobben, flytte eller melde ungene av fotballaget fordi de får flere titalls tusen i ekstra utgifter når ferja blir elektrisk. Det her er klimapolitikk som faktisk virker.

195 Det samme gjelder pendlerfradraget og bilpolitikken vår. Vi skal klare omstillinga av transportsektoren. Utslippene skal ned. Punktum. Andelen elbiler må opp, både nye biler og etter hvert bruktbilmarkedet. Men vi aksepterer ikke at de som bor på plasser uten ladestasjoner eller med
200 fjelloverganger der du risikerer å havne i kolonnekjøring på 17. mai skal straffes fordi de ikke kan kjøre elbil i dag.

Vi skal øke pendlerfradraget, bygge ut ladestasjoner i hele landet og differensiere
veibruksavgiften slik at bensinprisen blir rettferdig. På den måten bygger vi en
205 vei til nullutslippssamfunnet som alle kan bli med på uavhengig av hvor de bor og størrelsen på pengeboka.

Og dere. For Arbeiderpartiet er klimapolitikken også næringspolitikk. Markedene er i endring. Vi må utnytte mulighetene som ligger i det grønne
210 skiftet. Til å skape arbeidsplasser i hele landet. Og sikre nye eksportinntekter.

I Berlevåg, Narvik og Glomfjord jobbes det med hydrogenprosjekter. Det vil gi hundrevis av arbeidsplasser.

215 I Arendal og Mo i Rana kommer de første batterifabrikkene. Det vil gi tusenvis av arbeidsplasser.

Havvind på Karmøy og utslippsfrie hurtigbåter i Trøndelag. Prosjektene finnes. Mulighetene er der. Til å kutte utslipp og skape arbeidsplasser. Og det er i vår
220 historie, i vårres DNA om dere vil, å sørge for en aktiv stat og en effektiv næringspolitikk.

225 Med rein og rimelig fornybar kraft og verdens beste fagarbeidere skal vi legge til rette for å skape klimavennlige produkter med langt lavere karbonavtrykk enn det som finnes på markedet i dag. Lykkes vi med det, kutter vi utslipp og hjelper ikke bare oss selv,

230 men verden til å nå sine klimaforpliktelser. Solcellefabrikken i Årdal planlegger å tidoble produksjonen. Da vil de leverer wafere til Europa som kutter like mye utslipp som vi skal gjøre her hjemme. Det er dette som er kjernen i industrioffensiven vår.

Gode venner,

235

Ved inngangen til forrige landsmøte ble det stilt et viktig spørsmål: Hva skal vi leve av?

240

Vi skal leve av mange næringer. Og vi skal leve av å redde klimaet.

Vi skal kutte utslipp, skape arbeid til folk og få eksport- og skatteinntekter som gir oss mulighet til å styrke velferden i hele landet.

245

For etter åtte år med høyrestyre må vi styrke velferdsstaten. Når Høyre snakker om bærekraftig velferd, så snakker de om hva som skal kuttes for å finansiere kutt i formueskatten.

250

De har kutta, privatisert og sentralisert. De har skapt distriktsopprør, kystopprør, bondeopprør og bunadsgerilja.

Kjære landsmøte.

255

På 1. mai i fjor var slagordet Trygghet for helse og arbeid. Det viktigste vi har.

Men høyrepolitikken skaper utrygghet i distriktene.

260

Alle som har sett 113 på NRK, har sett hvor mye kompetanse og høyteknologisk utstyr det finnes i en ambulanse. Men den må jo nå frem, og den må komme i tide.

Da jeg var ordfører i Lurøy, kom det forslag fra sykehuset om å sentralisere

ambulansene og å flytte sykebilene fra Nesna og Lurøy nærmere sykehuset i Mo i Rana, og gjøre to om til en. Alle vi som bor på bygda forstår at det tar lengre
265 tid for oss å komme til sykehus enn for de som bor i byen, men ingen aksepterer at den tiden må øke.

Flere av naboene mine har reddet livet fordi ambulansen nådde fram på noen få minutter.

270

Vi fikk stoppet forslaget den gangen, men dersom Høyre får fortsette å privatisere sykehustjenester, så blir det mindre til det vi alle skal ha felles, fordi noen skal tjene penger på å ta ut de enkle og mest lukrative delene av våres felles helsetjeneste.

275

Arbeiderpartiet vil styrke sykehusene og gi et løft for akuttmedisinen i hele landet. Med forskriftsfesting av responstid og en høyere standard for kompetanse og utstyr i ambulansene.

280 Vi vil øke bevilgningene til sykehusene og etablere flerfaglige helsehus i tilknytning til alle kommuner.

Vi skal styrke tryggheten for helse uansett hvor du bor.

285 Kjære landsmøte.

Vi går også til valg på å styrke desentralisert utdanning. Alle fikk med seg kampen for lærerutdanninga på Nesna.

290 Som 17-åring var det urettferdigheten i at ikke alle hadde like muligheter til å ta videregående skole som fikk meg til å melde meg inn i AUF og Arbeiderpartiet. Jeg hadde hatt sommerjobb fra jeg var 12 og hadde tjent mine egne penger på ettermiddagene da jeg gikk på ungdomsskolen. Men de som ikke hadde det, eller foreldre med mulighet til å hjelpe dem økonomisk, endte opp med studielån
295 etter videregående. Det var urettferdig.

I et samfunn hvor flere må lære mer gjennom et helt arbeidsliv, er vi avhengige av at flere kan ta utdanning der de bor. At alle får en mulighet til å henge med i utviklinga.

300

Det skal vi sikre. Med flere studieplasser og krav om tilstedeværelse utenfor de største byene.

305 Forskjellene har økt med Erna Solberg som statsminister. Mellom folk, og mellom by og land. Mellom de som har mye og de som har lite.

Det er nok nå.

310 Nok privatisering.

Nok sentralisering.

Nok høyrepolitikk.

315

Nok av milliarder i skattekutt til de på toppen mens vanlige arbeidsfolk må ta regninga, og noen av de aller mest sårbare blir overlatt til seg selv.

320 Erna Solberg var ikke så bekymra for de som under pandemien ikke hadde råd til å betale regningene sine, til mat og til klær. For som hun sa: Spørsmålet er om de hadde råd til det før. Som om det har noe å si for en familie som strever med økonomisk utrygghet når problemene oppsto.

Gode partivenner -- vi må ha ny kurs for Norge.

325

Med Jonas som statsminister skal vi snu høyreregjeringas prioriteringer på hodet. Pengfolkan har hatt åtte år. Nå er det vanlige folk sin tur. Til å bli prioritert. Til å være i fokus. Til å bygge framtida. Det er framtida det står om.

330 Når vi skal bygge landet etter krisa, skal vi skape et mer rettferdig Norge.

335 Det er lenge siden det sto så mye på spill for folk. Med arbeidsledighet, utrygghet og økende forskjeller. Men det holder ikke bare å mene at vi fortjener tillitt. Vi må gjøre oss fortjent til den. Det kommer ikke av seg selv. Da må vi snakke med velgerne. En etter en.

Ringe folk på CallHub. Bidra i tradisjonelle medier og på sosiale medier. Og får vi gå på husbesøk, skal vi sette ny rekord!

Vi må jobbe knallhardt frem til valgdagen.

Nå er det opp til oss. Noen -- det er deg og meg.

345 Det er mange som er helt avhengige av valgseier.

Vi må legge ned tidenes innsats i valgkampen.

Det fortjener vanlige folk, og nå er det deres tur!

350

Så derfor:

Når vi våkner 14. september, skal vi være slitne og lykkelige.

355 Da har vi hatt tidenes valgvake og kanskje et aldri så lite nachspiel.

Takk for oppmerksomheten.

Kilde

360 www.arbeiderpartiet.no

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/na-er-det-vanlige-folk-sin-tur>

365

370

375